

מסורת הש"ס

(א) סנהדרין טז: יומא י:ג, (ב) [מוספי' סנהד' פסין ג], (ג) [ז"ל והמגן], (ד) [נמנות קי:], (ה) סע עו:, (ו) כ"טא: הוא היה, (ז) [דבור זה שיך לעי' במשנה יד:], (ח) [נחמיה יב:], (ט) [משנ' לזומה, רש"י:]¹ לאכול זה קדשים כז"ל [והייעוצי' הגיה לאכלן בקודש], (י) [ז"ל מעשה], (יז) [זכר ודבאר, רש"י],

תורה אור השלם

- כבל אשר אָני מְרָאָה אוֹתָךְ אֶת תְּבִנֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת תְּבִנָּתוֹ כָּל כְּלִי וְכֵן תַּעֲשֶׂה: שְׁמוֹת כּו ה' וְהָיָה בְיָמֶיךָ כְּלוֹת מִשְׁה לְהִקְדִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן וְיִמְשָׁח אוֹתוֹ וְיִקְדֹּשׁ אוֹתוֹ וְאֶת כָּל כְּלָיו וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת כָּל כְּלָיו וְיִקְדְּשֵׁם וְיִקְדֹּשׁ אֹתָם: במדבר י א
- וְלָקַחְו אֶת כָּל כְּלֵי הַשֵּׁרֶת אֲשֶׁר יִשְׁרֹתוּ בָם בְּקֹדֶשׁ וְהָיָה אֵל בְּגָד תְּכֵלֶת וְכֹסֶף אוֹתָם בְּמִכְסֵה עוֹר תַּחֲשׁ וְהָיָה עַל הַמִּזְבֵּחַ: במדבר יז יב
- וְאֶעֱלֶה אֹת שָׁרִי הַיְּהוָה מֵעַל הָרֹמֶם וְאֶנְמַדְדֶּה שָׁמָּה תוֹרַת גְּדוּלַת וְהַלְבַּת לְיָמֶיךָ מֵעַל הַחֹמָה לְשִׁעַר הָאֲשָׁפָה: נחמיה יב לא
- וְקָרְבוּ וְקִרְצִי וְדַחֲץ בְּמִיָּם וְהִקְשִׁיר הַבָּתָּן אֶת הַכֹּל הַמִּזְבֹּחַת עֲלֶיהָ אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לָיִי: יקרא א ט
- וְשַׁעֲה אוֹתוֹ בִּבְנֵי לֹא יִבְדִּיל וְהִקְשִׁיר אוֹתוֹ הַבָּתָּן הַמִּזְבֹּחַתָּה עַל הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ עֲלֶיהָ הָיָה אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לָיִי: יקרא יז
- וְהִבְיָאָה אֵל בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים וְקִצְוִי מִשָּׁם מֵלֵא קִמְצוֹ מִתְּלַתָּה וּמִשְׁמַנָּהּ עַל כָּל לִבְנֵיהָ וְהִקְשִׁיר הַבָּתָּן אֶת אֲזֻקְתָּהּ הַמִּזְבֹּחַתָּה אֲשֶׁה רִיחַ נִיחֹחַ לָיִי: יקרא כ ב

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מִלָּן בְּשִׁירֹת מִדְכָּל י"ב ע"י סנהדרין דף טז ע"ב:

גליון הש"ס

גמ' אותם במשיחה ולא לדורות. עיין נמנות דף ט ע"ב מוס' ד"ה ר' ישעיה' תוב' ד"ה אין וכו' היינו היבא דאפשה. עיין מורי אפן ר"ה דף י ע"ב ד"ה מירי דתלמי במעשה:

רבינו חננאל

וכן תעשו לדורות. משה רבינו מלך ונביא. אהרן באורים ותומים. וע"א זקנים ובשתי תודות אלו המלואים (א) וכתוב וכן תעשו. כל שלא נעשית בכל אשה. הנכנס לשם אין חייבין עליה. תנא שתי תודות שאמרו בלחמן ולא בבשרין: ואוקימנא בחמין בשתורה שהוא מין גדול שבהן מו' מיני' לחם בתורה הן חלות וריקין וירובבה. וכנענו חלות חמין עשרה עשרות. ואלו השלשה מינין חלות וריקין וירובבה עשרה עשרונות

ידיעות הטומאה

וכן פעשו. קרא יחירא למידרש לדורות. וצימי משה דהוא ^א מלך ונציא

ואחיו כהן גדול ואורים ותומים ושזעים זקנים: ^א **שמי סודות**.

מנחמיה בן חכליה גמרינ: **משיחם**. בשמן המשחה מקדשתן קדושת

הגוף לכלי שרת ולקדש את הנכנס

הדורות לא נמשחו אלא התחלת עבודתן מחנכתן לקדושה וחינוך לשון התחלה: **אימא אוסם במשיחה**. ולא צבודה. לדורות אי צעי במשיחה אי צעי צבודה: **מלאן צשירות**.

(א) מדכפל קרא צלשניה כלי השרת אשר ישרמו שנעשו כלי שרת ע"י שירות: ה"ג אי לאו כפיצ אוסם **הוס אמינא לדורות במשיחה וצעבודה דהא כהצ וכן פעשו במשיחה וכפיצ ושרמו לשירות ולצעי פרטי קמ"ל למעטיניהו ממשיחה**. דאי לאו להכי אתא למאי אתא אי למימרא לדורות לא מיקדשי במשיחה לחודה לישמוק קרא מיניה ונפקא לן מאשר ישרמו: **צלחמן ולא צצשרן**. הלחם היו נושאין שני לחמי תודה: **מנא הי"מ**. דצלחמן קאמר: **ואעמידה שמי סודות**. נחמיה קאמר כספר עורא ^א כשצננית חומת ירושלים וצא לקדש את העיר ואעמידה שמי תודות גדולות אצל החומה מצחון ותהלוכות לימין מעל החומה ^א להקיף את העיר צתהלוכות שהלכו דרך ימין כשפניהם לחלל העיר הלכו תמיד לצד ימינם עד שהקיפו את כולה: **ממין גדול** וצצשר קאמר קרא וגדולות דקאמר ממין גדול של צקר ולא של לאן: **גדולות ממין**. מלאומו מין שהיו שפציאו גדולות ולא קטנות: **אלא גדולות צצפודה**. ועל כרחק צלחם קאמר ואשמעינן דשל חמץ היו שהן גדולות צצלחמי תודה: **דסנן**. שחלות החמץ גדולות משל מנה: **שכן שש מידבריות**. שהוסיפו על המדות שמות מלצר שהכניסו שש חלקים ראשוני' צחמש והוסיפו חלק שמי מצחון: **שכן שמי איפות**. שהאיפה שלש סאין והסו עשרים עשרונות שהאיפה עשר עשרונות כדכתיב (שמות טז) והעומר עשירית האיפה וגו': **עשרה לחמן ועשרה למנא**. יליף מקרא צמסכת נמנות [שנ:] והקריב על צח המודה חלות מלות צלולות צשמן [ויקרא:] הרי מין אחד וריקין מלות משוחים צשמן [שם] הרי שני מינין של מנה סלת מרצבת חלות צלולות צשמן [שם] הרי שלשה מינין של מנה וכתיב צתריה על חלות לחם חמץ יקריב וגו' כנגד מנה הצא חמץ שיהא סלת צמין החמץ כנגד שלשה מינין צצמנה: **וצמנה שלשה מינין**. כדפרשינא וילפינן התם מקראי שיש צכל מין עשר חלות. אלמא חלות החמץ גדולות כשלש של מנה: **צשיירי מנחה**. בחלות של שיירי מנחה הנאכלת לכהנים והאי קידוש נחמיה ועורא בקידוש העיר כתיב אלצ עזרה שהוסיפו עליה מקיפים אותה צשיירי מנחה: **אעוו לחמי סודה צצורה מי לא מתאכלי**. אם רצו כהנים ^א לאכול צקדשים מי מעבצ עליהם: צצמנחה כתיב (ויקרא ו) צחצר אהל מועד יאכלוה ואם יאאה לחון נפסלה ותודה ולחמה נאכלין צכל העיר ואם ילאו חון לחומה נפסלין הלאך ירושלים נתקדשה צלחמי תודה שנאכלין זה ואם ילאו ממנה נפסלין ועזרה נתקדשה צשיירי מנחה שנאכלין זה ואם ילאו ממנה נפסלין: ה"ג **והסכרצ מנחה חמץ מי ויתסכרצ** צשיורא הוא וליממר דע"ל כרחק צצנה נתקדשה דחמץ צשיירי מנחה לא משכחת לה: **מנחה חמץ מי אינא**. הא כתיב (שס ג) כל המנחה אשר תקריבו לה' לא ^א תאפה חמץ: וכי

ערי חומה דמוכח לקמן (דף טז). שנתקדשו והא אין דבר שנפסל ציונא ויש לומר היבא דלא אפשר לא אפשר כדמוכח צצשמעתא: [שיין לע"ב] **בשחי"מית בבשים** הוא דקרישי. ולמלאן דלמר תנור מקדש נמי לא מצי אפי' להו מאתמוול דלא ליפסלו צלינה ופלוגתא היא צפרק שמי הלחם (נמנות דף טז:):

פרק שני שבועות

מו.

(לעיל יד.) **שא"ין** מוסיפין ע"ל העיר וע"ל העזורות. ואם תאמר צצפ"ק דסנהדרין (דף ג.) לא חשיצ אלא ע"א וי"ל דהתם לא חשיצ אלא מילי דסנהדרין ומדע דתנן נמי התם אין מוילאין למלחמת הרשות אלא צצ"ד של ע"א ולא תני מלך ויועץ ואורים ותומים אע"ג צדענין להו כדמסיק התם צצגמרא (דף טז.) מקרא ואם תאמר הדתנן התם אין דנין לא את השצט כו' ומוקי לה עולא צצגמ' (שס) צצצין על עסקי נחלות תחלתו מה תחלתו צע"א כו' אי מה תחלתו צקלפי ואורים ותומים וכל ישראל וכו' ומאי קושיא אה"נ צדיצעי אורים ותומים וכל ישראל והא דלא חשיצ להו התם צצמתני' (דף ג.) משום דלא איירי אלא צמילי דסנהדרין ויש לומר מדכיל להו צצדי צציא השקר וכהן גדול משמע ליה דלא צעינן אלא ע"א דומיא דידהו מאי אמרת דשצק למימני אורים ותומים משום דלא איירי אלא צמילי דסנהדרין אם כן לימניניהו צאפי נפשייהו דלא אמו למיטעי לשויניהו צצביא השקר:

וכן תעשו לדורות. פירש צוקוטרס וצימי משה דהוא מלך ונציא ואחיו כהן גדול ואורים ותומים ומימה אס כן צפ"ק דסנהדרין (דף טז:) צהעמדת סנהדרין לצצטים דילפינן ממשה דצמקוס ע"א הוא קאי ליצעי נמי מלך ונציא ועוד אע"ג דאהרן היה צצננין משכן וכי נשאלו צצורים ותומים לעשות משכן הלא קודם שנתכהן אהרן על ידי המלואים נעשה המשכן וקושיא ראשונה יש לתרץ דהלא מצינין טפי משום דכתיב וכן תעשו דמשמע דאתא לרצויי כל הן וא"ת כלים נמי יציעו ע"א וכי תימא הכמוצ מלאן צשירות דאין לרין אלא שירות הא צצמון משמע דאי לא אותם הוא אמינא דצעי משיחה ועבודה ואם כן השתא דכתיב אותם למעוטי משיחה ע"א מיהא לא נימעוו וי"ל דלמא אותם לגלויי דוקן תעשו לא קאי אכלים ולא צעינן צהן לדורות דומיא דמשה: **מתיב רבא ב"ל הבלים** שעשה משה. מימה ממשכן גופיה ה"ל למיפרק שיהא לרין משיחה לדורות כמו שנמשח צימי משה כדכתיב צקרא ^א כדאמר לקמן (דף טז:) גצי משכן ומקדש: **לדורות אי בעי במשיחה אי בעי בעבודה**. אלא לא צעי למיפרק לדורות צצמשיחה וצעבודה דקאמר צצמון דלאותם משמע למעוטי משיחה לדורות: **ל"למדך** שאחד המרבה בו'. אע"ג דלמר (יומא דף לד:) האחד המיוחד צצעדרו וגצי פרה אדומה נמי אמרינן (לעיל דף יא:) שאם מלא נאה הימנה מנהו לפדות מ"מ לא היה לו להתפאר צצק כיון שזמנה צזה כמו צזה אם מתכוין לשם שמים: **אין עזרה מתקדשת אלא בשירי מנחה**. תימה למאן דלמר צפ"צ [דוצותס] (דף קג.) ושם) דאין מנחה צצמה היאך מתקדשת צצלמא צימי עורא איבא למימר דסכר כמ"ד קדושה ראשונה תקדשה לשעתה וקדשה לעמיד לצא ועורא זכר צצלמא הוא דעצד אלצ צימי שלמה ויהושע קשיא וכ"ת דקדשה צצמנחת העומר והא צצוקיות היה הקידוש צימי שלמה כדאמר צצמועד קטן (דף ט.) וכדמוכחי קראי ויש לומר כיון שהכל צא צצת אחת הקידוש ועשיית מנחה לא חשיצין מנחה וכל העבודה היתה מחנכתה ומתקדש מקומה א"נ כיון דלא אפשר לא צריך והא דקאמר הכא דאין מתקדשת ^א היינו היבא דאפשר כגון שצאין להוסיף על העזרה: **וייצא ממנה נפסל**. ואם תאמר הר הצית היכי קדיש שאין דבר נאכל צו ציונא ממנו נפסל ויש לו קדושה צצמי עצמו שהוא מחנה לויה וכן צתי

ערי חומה דמוכח לקמן (דף טז). שנתקדשו והא אין דבר שנפסל ציונא ויש לומר היבא דלא אפשר לא אפשר כדמוכח צצשמעתא: [שיין לע"ב] **בשחי"מית בבשים** הוא דקרישי. ולמלאן דלמר תנור מקדש נמי לא מצי אפי' להו מאתמוול דלא ליפסלו צלינה ופלוגתא היא צפרק שמי הלחם (נמנות דף טז:):

אין

עין משפט

גר מצוה

ט א ב מיי פ"א מהל' כלי המקדש הל' יב:
ג ד מיי פ"ו מהל' צית הבזירה הל' יב:
יא ה מיי פ"ט מהל' מעשה קרינות הל' ז:
יב ו מיי שס הל' יח:
יג ז ח מיי פ"ו מהל' צית הבזירה הל' יג:

מוסף רש"י

וכן תעשו לדורות. מה משכן על פי משה, והוא נמקום סנהדרי גדולה, קף לזירות על פי סנהדרי גדולה (סנהדרין יטו.) משיחתן מקדשתן. כדכתיב (צמדבר ו) וימשחו ויקדש אותם, מכאן ואילך. לא נמשחו כלים חדשים שנעשים שם, כדאמרינן אותם במשיחה (יומא יב:) כלים שעשו אחרי מה עבדוהן מחובבתן. משעה שמתחנכים צעבודה מתקדשין (סנהדרין יטו.) אותם במשיחה. אותם מיעוטא הוא (שם). שאחד המרבה. להניא קרינות וימשחו ויקדש אותם, מוצאות אלה שש מדבריות. דלילי סאה ירושלמית היתה ימירה על של מדצר שמות, ואותן שש מדבריות הן שתי איפות. שהאיפה ג' סאין. שהן כ' עשרונות, דכתיב (שמות טז) והעומר עשירות האיפה, דעומר הוא עשרון ומנא' י עשרונות צאפיה וז' איפות הן י עשרונות (נמנות יטו.) עשרה לחמץ ועשרה למצה. די חלות היו חמץ ומנא' ג' מינין וכל אחד היה של י חלות, מנאל צמנא שלשים חלות של י עשרונות, נמלאו שלש עשרונות ושלש עשרין לכל מין ומין, וכל חלות לעשרון, שמכל עשרון היה עושה ג' חלות של מנא, דשלשים חלות לא היו אלא י עשרון (שם עז.)

רבינו חננאל (הבשר)

נמצא החמץ כנגד ג' מינין הללו. והוא הגדול שבארבעתם. חשיבותא בקרינות קמי שמיא לייבא דתנן בסוף מנחות נאמר בעולת בהמה ריח ניחוח ובעולת העוף ריח ניחוח ללמדך שאחד המרבה ואחד המעוטי ובלבד שיכיון את לבו לשמים: ירושלמי רב אמר בתהלה ויעל דוד בדבר גר. דוד זה המלך. בדבר גר זה נביא. ויחל שלמה לבנות את בית ה' (י) מפני שהיתה תורפת ירושלם שם והיתה יכולה להכביש משם: אמר רמי בר חמא אין עזרה מתקדשת אלא בשירי מנחות כירושלי' מה ירושלים דבר הנאכל בה כגון תודה ואם יוצא חרץ לירושלים נפסל כך העזרה מתקדשת בדבר הנאכל בו והוא שירי מנחות. ואם יוצאת חרץ לעזרה נפסלות. אי מה תודה בחמץ מתקדשת אף שירי מנחות בחמץ מתקדשות. וכי משכחת בשירי מנחות חמץ.

(א) ע"י רש"י.א.
(ב) ע"י ירושלמי סאן וצפ"א דסנהדרין.